Чурапчыга күн тахсар!

САҤА ОЛОХ

Чурапчы улууһун хаһыата

ХАҺЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЬЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

2011 сыл Алтынньы 22 күнэ
Субуота
№ 140 (10389)

Улуус тэрилтэлэригэр

ИТИИНЭН ХААЧЧЫЙАР ТУҺУТТАН

Уһун, тымныы кыһыннаах Сахабыт сиригэр кыһынгы ыйдары ичигэстик, тоомокко-хаамакка туоруурга дьиэ-уот сылаас буолуута улахан оруоллаах. Оҕолорбут иитиллэр, үөрэнэр, үлэлиир дьиэлэрбит ичигэстэрэ бары өттүнэн табыгастаах усулуобуйаны тэрийэр.

Биһиги улууспутугар итиинэн усулуобуйаны тэрийиигэ быһаччы сыһыаннаах тэрилтэнэн "Коммунтеплосбыт" ГУП Чурапчытааҕы учаастага буолар. Бу тэрилтэ 8 үлэһиттээх. Начальнигынан А. Н. Романов, начальниктан солбуйааччынан А. В. Беляев, теплотехнигынан В. С. Егоров, бухгалтерынан А. Е. Дуранова, квартираҕа олоруу иһин төлөбүрү ылыы специалиһынан Т. П. Федорова, кассирынан Т. В. Картузова, атыы-эргиэн специалиһынан С. Д. Дьячковская, суоппарынан Г. Г. Чаплыгин үлэлииллэр.

Тэрилтэ сүрүн үлэтинэн квартираны итиини хонтуруоллааһын, итиитии иһин төлөбүрү хомуйуу буолар. Тэрилтэлэр, чааһынай квартиралар сылыттыллар кээмэйиттэн көрөн, төһө итиини ылаллар ыгар, төлөһүүлэригэр дуогабар түһэрэллэр. Төлөөччүлэри 4 бөлөххө араараллар. Федеральнай бюджеттан үбүлэнээччи 4 тэрилтэ – ЧГФКСИ, казначейство, пенсионнай, налоговай управлениелар. Республикатааҕы бюджеттэн үбүлэнээччи 10 тэрилтэ – спортивнай интернат-оскуола, лесничество, "Арчы" үөрэтэр киин, колледж, ветеринария, айылҕа харыстабылын комитета, ис дьыала отдела, реабилитационнай киин, социальнай управление. Олохтоох бюджеттан үбүлэнээччи 71 тэрилтэ. Атыттар (прочие) диэннэ 22 тэрилтэ киирэр – чааһынай тэрилтэлэр, хаһаайыстыбаннай тэрилтэлэр, о. д. а. Чааһынай квартиралаахтар – 1419 ыал. Төлөбүр таарыфын республикатааҕы сыананы быһаар государственнай комитет олохтуур. Төлөбүрү тэрилтэлэр көһөрүүнэн, чааһынай ыаллар ааттарынан расчетнай счеккэ бэйэбит хонтуорабытыгар кассаҕа харчынан хаалаллар. Кыаммат (малоимущай) ыалларга УКС нөнүө субсидия көрүллэн, чиэктин тус бэйэлэригэр оҥоһуллан харчы бэриллэр, оттон биһиэхэ толору төлүүллэр.

Үбү хомуйууга сыыппара быллаан түһэр. Быйыл 8 ый түмүгүнэн федеральнай бюджеттан үбүлэнээччилэртэн 7,5 мөл. солк. хомуйар былааннаахтарын 7,3 мөл. солк., республикатааҕы бюджеттан 9,5 мөл. былааннаахтарын 9,8 мөл. солк., олохтоох бюджеттан 87 мөл. солк. былааннаахтарын 82 мөл. солк., атыттартан (прочие) 4 мөл. 400 солк. былааннаахтарын 4 мөл. 300 солк. төлөөбүттэр. Толоруу 99 бырыһыан буолбут. Тэрилтэлэр, сүнньүнэн, кэмигэр төлүүллэр. Чааһынай ыаллартан төлөтүүгэ ыарахаттары көрсөллөр. Ордук пенсионердэргэ уопсай дьиэлэргэ олорор, итиигэ холбоммут чааһынай дьиэлээхтэр төлөөбөккө сылдьаллар. Маны туоратарга нэһилиэктэр салалталара олохтоохтору кытта күүскэ үлэлиэхтэрин наада. Соҕуруу олорор 2 ыйтан ордук төлөөбөтөхторү суукка биэрэр быһаарыылаахтар. Төлөөмүт уп барыта республикатааҕы ОДьКХ ГУП киирэр. Онно хампаанньа, матырыйаал булуутугар, ремуоннуга, о. д. а. араараллар.

Оттук сезона (балаҕан ыйын 6 күнүттэн ыам ыйын 21 күнүгэр диэри) кэнники сылларга тутуһулла сылдьар. Дьиэ сылааһа (температурнай режим) эмиэ сөбүгэр. Үлэ-хамнас туруктаах буолуута, дьиэ-уот ичигэһэ үлэлээмит үлэ, сылытыы иһин кэмигэр төлөбүр оҥорууттан быһаччы тутулуктаах. Ону олоххо киллэриигэ "Коммунтеплосбыт" Чурапчытааҕы учаастагын үлэһиттэрэ үтүө суобастаахтык, сиппэхтик үлэлииллэр. Онон ыытыктабыллаах итиинэн туһанааччылары кэмигэр төлөһөргө ыҥырабыт!

Алексей СЛЕПЦОВ.

Сэргэх дьоҕол

УСТУДЬУОННАРБЫТЫН СҮРЭХТЭЭТИЛЭР

«Тылы таһаарыы» түһүмэх түгэниттэн.

Устудьуон үрдүк аатын сүгүү, устудьуоннуур сыллар – бу олоххут умнуллубат, чаҕылхай күннэрэ буолаллар.

Алтынньы 21 күнүгэр ыччат политикатыгар отдел көҕүлээһининэн, олох киһиг аартыгар үктэммит, Чурапчы улууһун үөрэх кыһаларыгар үөрэнэ киирбит маҥнайгы күрс устудьуоннарын сүрэхтээтилэр.

Күнүскү оттугар КСК саалатыгар ЧГФКСИ, Чурапчытааҕы колледж уонна Одьулуунтааҕы 14 №-дээх профессиональнай лицей устудьуоннарын икки ардыларыгар өйү-санааны уһугуннарар, эти-хааны чэбдигирдэр "Көрдөөх стартар" куоталаһыы ыытыллыбыта. Манна сүүрэн кэлэн спорт туһунан билиигэ олорон, ыйытыыларга эппиэттээһин, ис хоһоону нууччалыы тылбаастааһын, тылы таһаарыы курдук интэриэһинэй түһүмэхтэри ааспыттар.

Онтон киэһэ "Айылгы" Культура уонна дуһуобунай сайдыы киинигэр чиэстээһин буолла. Дьоро түгэҥҥэ улуус баһылыгын социальнай боппуруостарга солбуйааччы, "Биир ньыгыл Россия" политическай партия Чурапчы улууһунааҕы отделениетын секретара С.А.Саргыдаев, ыччат политикатыгар отдел начальнига Н.В. Дьяконов, ЧГФКСИ ректора И.И.Готовцев, Чурапчытааҕы колледж директорын солбуйааччы Н.Е.Попов, Одьулуунтааҕы 14 №-дээх профессиональнай лицей директорын иитэр үлэҕэ солбуйааччы Ч.М.Ксенофонтова эҕэрдэ тылы эттилэр, дьаныһан туран үөрэниэхтэригэр баҕардылар. Степан Анатольевич "Көрдөөх стартар" куоталаһыы түмүгүн таһаарда. Ол курдук, бастакы миэстэни ЧГФКСИ, иккиһи 14 №-дээх лицей, үсүһү Чурапчытааҕы колледж ыллылар, бириистэринэн наҕараадаланнылар.

Саланы үс үөрэх кыһатын устудьуоннара көрөөччүлэргэ ырыа-тойук ардыстаах нүөмэрдэрин бэлэхтээтилэр.

Маҥнайгы күрс устудьуоннарын эҕэрдэлиир туран, иннибитин үөрэххэригэр үрдүк ситиһиилэри, дьолу-соргуну баҕарабыт!

Елена МАКАРИНСКАЯ.

Кыайыылаах ЧГФКСИ хамаандата.

ГОСУДАРСТВЕННАЙ ДУМА

БЫЫБАРА БУОЛАРА 43 КҮН ХААЛЛА!

«Чурапчылар – Саха сирин сайдыытыгар!!!»

ЧУРАПЧЫ МАРША

<u>Н.Саргыдаев тыллара, мелодията.</u>

Чурапчы - бу тоҕус томторо,
Чулуулар үөскээбит сирдэрэ
Тустууктар, быһыйдар,
куустээхтэр
Чурапчы буоругар төрүүллэр.

Хос ырыата:

Чурапчы - бу спорт туоната,
Чурапчы - бу дьоллоох түһүлгэ,
Бу мантан куорсунун анныынан,
Көппүтэ олимпиец Архимаан.

Күн тыыппыт сиригэр күн тыгар,
Күн көрбүт сиригэр күөх үүнэр,
Итиннэх ситэри чалгийэн,
Үүммүтэ Иванов, Пинигин.

Хос ырыата:

Чурапчы - бу спорт туоната,
Чурапчы - бу дьоллоох түһүлгэ
Олимпия дьол, эйэ былааҕын
Күөрэччи сүгүрүтэ сүдүтүк.

Бар дьонум сэргиирэ - Чурапчы,
Мин дойдум эрэлэ - Чурапчы,
Сахабыт буххатыыр үс уолун
Аан дойду айхаллыыр кыайыытынан.

Хос ырыата:

Чурапчы - бу спорт туоната,
Чурапчы - бу дьоллоох түһүлгэ,
Ыччаты спорка уһуйан,
Тураҕын бүгүҥҥү Чурапчы!

Герой-пионер Сима Сергеев төрөөбүтэ 80 сааһын көрсө

ҮЙЭЛЭРГЭ УМНУЛЛУБАТ ХОРСУН УОЛЧААН

Советскай былаас эстибитин да кэнниттэн пионерскай хамсааһыны тутан илдьэ хаалбыт, салгыы сайыннарбыт, 5 бойобуой орден кавалера Семен Дмитриевич Флегонтов аатынан Хадаар орто оскуолата кырдьаҕаска, кыамматаҕа мэлдьи көмө-тирэх буолар, кыһамньылаах оҕолордоох, билиигэ-көрүүгэ тардыһыылаах үөрэнээччилэрдээх. Орто оскуолаҕа "Сэвэкэ", "Сарыал", "Саһарҕа" оҕо тэрилтэлэрэ үлэлииллэр. Сарыаллар – Герой-пионер Сима Сергеев аатынан пионерскай дружина чилиэттэрэ. Эдэр пионердар Сима Сергеев олорботох олоҕун салҕааннар үөрэхтэригэр эппиэтинэстээхтик сыһыаннаһаллар, араас тэрээһиннэри ыыталлар: тимуровскай үлэлэри, сайыҥҥы үлэ-сынньалаҥ лааҕырыгар "Ньэом от" диэн тэрийии, элтээх оту хомуйаллар, "Туос" операцияны, пионерскай сбордары, спортивнай оонньуулары о.д.а. Билигин Хадаар олохтоохторо араас кэмҥэ пионердаан ааспыт сааастарын олус истиҥник саныыллар.

2006 с. буолбут баһаарга оскуолабыт үгүс сыл муспут баайа-дуола күл-көмөр буолбута. Пионерскай атрибуттарбытын, араас матырыйаалларбытын саҥа оскуолаҕа киирэн баран иккистээн сөргүтэн муньуйан эрэбит. Эдэр пионердар Сима Сергеев аатынан орто оскуола музейын сөргүтэн матырыйаал хомуйаллар, байыталлар.

Бу дьыл сэтинньи 3 күнүгэр Герой-пионер Сима Сергеев төрөөбүтэ 80 сааһын туолар. Пионер Сима Сергеев холобура суох хорсун быһыыны оҥорон, аатын үйэтиппитэ. Кини аатынан Сахабыт сирин киэҥ киэлитигэр, араас улуустарга, оскуолаларга пионерскай этэрээттэр, дружиналар, уулуссалар ааттаммыттара.

Мантан аллара Сима Сергеев кылгас да буоллар чаҕылхай олоҕун туһунан ахтыылары, историческай ыстатыйа сурукаланы киллэрэбит. Ыстатыйа суруйарбытыгар Хадаар орто оскуолатын учууталлара РСФСР үөрэҕириитин туйгуна П.В.Божедонова уонна В.М.Тарбахов архыыптарыттан, оскуола музейын матырыйаалларыттан туһанныбыт.

Герой-пионер Сима Сергеев 1931 с. сэтинньи 3 күнүгэр Уорҕа нэһилиэгэр холхостаах кэргэнигэр төрөөбүтэ. 1940 с. Уорҕа начальнай оскуолатыгар үөрэнэ киирбитэ. 1942 с. иккис кылааһы бүтэрбитэ. Сайыҥҥы каникулларга колхоз хонууларыгар үлэлиирин сөбүлүүрэ. Оҕолор кинини олус таптыыллара. Сима төрөппүттэрэ үлэни таптыыр дьон этилэр. Оноҕу киниэлэр оҕолорун эмиэ үлэҕэ үөрэтэллэрэ. Сима аҕата Николай Романович Сергеев сэрии кэнниттэн бухгалтерынан үлэлээбитэ. Сима ийэтэ 1956 с. өлбүтэ. Убайа Валерий Николаевич партиялаах, Коммунистическай үлэ ударнига, рационализатор-механик этэ. Балта Нина Николаевна Сергеева–Попова идэтинэн медик, Мырылаҕа олорор.

1942 с. бэс ыйын 22 күнүгэр Уорҕа олохтоохторо бэйэлэрин биир дойдулаахтарын сэриигэ атаарбыттара. Манан туһанан дезертир Тохту уола колхоз баайын уорарга санаммыта. Ити кэмҥэ Сима үөрэ отун үргэтэбитин уураары, дьиэҕэ киирбитэ ким да суоҕа. Бары фронтка барар дьону атаара барбыт этилэр. Кини тэһиэн тахсан, дьонугар баран иһэн көрбүтэ – үүт уурар дьиэ тоҕо эрэ аана аһаҕас, ону муодарҕаан, тиийбитэ – уоруйах арыыны сии турара. Сима уоруйаҕы ыыппат. Уоруйах албыннаһар, Сима ылыммат. Онтон уоруйах оҕону быһаҕынан анньан өлөрөр. Хорсун, кырачаан пионер Сима колхоз баайын харыстаан эдэркээн олоҕун олук уурбута.

Виктория ПЕРМЯКОВА,
Хадаар орто оскуолатын директорын иитэр үлэҕэ солбуйааччы.

Кэпсиэхпин баҕарабын

СААҺЫН ТУХАРЫ САЛАЙААЧЧЫ

Быйылгы 2011 сыл улууска Тыа хаһаайыстыбатын сылынан биллэриллибитинэн, мин оройуоҥҥа тыа хаһаайыстыбатын сайдыытыгар үгүс кылаатын киллэрсибит, сааһын тухары бириигэдьиирин, салайааччынан үлэлээбит, "Бочуот Знага" орден кавалера, аҕам Николай Иннокентьевич Дьячковскай, поруокка биллэринэн, "Дьааҕыс уолун" туһунан кэпсиэхпин баҕарабын.

Сэбиэскэй кэмҥэ тыа хаһаайыстыбатын сайыннарыыга орто сүһүөх салайар специалистар колхозтарга, совхозтарга сүөһү, сылгы иитиитигэр, хонуу, техника үлэлэригэр быһаччы баһылааннар эрэ элбэх үлэни-хамнаһы тэрийэллэрэ, үгүс сыралары биэрэллэрэ. Ситиһиилэринэн нэһилиэктэрин, оройуоннарын историяларыгар киирбиттэрэ. Ол курдук, Эрилик Эристиин аатынан колхоз үрдүк ааты ситиһэригэр күүскэ, күүрэн-хааран туран Хоптоҕо М. П. Луковцев, Хадаарга Н. И. Дьячковскай, Хайахсыкка М. Е. Васильев, Чакырга В. Г. Титов. Бүтүн Сокоттааҕы социалистическай куоталаһыыны иилээн-саҕалаан үлэлээбиттэрэ, бастыҥ көрдөрүүнү ситиспиттэрэ. Кинилэр бары туох баар ылахтарын биэрэн туран биир үлэлээбиттэрэ, түс бэйэлэрин аттарыттаттарa, тыллара-өстөрө, билиилэрэ-көрүүлэрэ, үлэни-хамнаһы салайыылара улахан оруоллааҕа.

Мин аҕам Николай Иннокентьевич 1924 сыллаахха сэтинньи ыйга Чурапчы оройуонун Хадаар нэһилиэгэр дьаданҕы дьиэ кэргэҥҥэ төрөөбүтэ. Уорҕа начальнай оскуолатын бүтэрбитэ. Төрөппүттэрэ кыаммат уонна үлэни кыайбат буоланнар салгыы үөрэммэтэҕэ. Биирги төрөөбүттэриттэн улаханнара буолан эдэр сааһыттан үлэҕэ миккиллибитэ. Сайыннын оттуура, кыһынын сүөһү көрөрө, сылгыһытыыра, саһаан, таһаҕас таһыытыгар үлэлиирэ. "Колхозка элбэх көмөнү оҥорорбут, кыаммат хаһаайыстыбаларга субуотунньуганан көмөлөһөрбүт", – диэн кэпсиирэ. Сүткураан мэҥэһиктэммит сэрии ыар сылларыгар үлэҕэ дьүккүөрдээх үппү колларыгар ыраабыллаанньата хонуу бириигэдьиирэн анаабыта. Аҕам 18 сааһыгар комсомолга, 28 сааһыгар партияҕа киирбитэ. Эдэр сааһыгар Мугудайга, Төлөйгө бириигэдьиирдээбитэ.

1967 сыллаахха Хадаар бириигэдэтин колхозтаахтарын уопсай мунньаҕынан аҕам старшай бириигэдьииринэн талыллыбыта. Мантан саҕаламмыта кини күн аайы дьону кытары ылахтаһан, ылыннарыылаах тылынан дьону үлэҕэ кэҕүлээн, үлэни сатаан тэрийэн бэйэтин дьоҕурунан бириигэдьиир диэн саамай ыраахан үлэлэртэн биирдэстэригэр үлэлээһинэ, олоҕун бүүсбүтүннүү производствоны тэрийиигэ, салайыыга анаабыта. Бу сыл Улуу Октябрьскай революция 50 сыллаах үбүлүөйдээх ыһыаҕын көрсө аҕам салайар Хадаар бириигэдэтэ колхоз үрдүгэр сүөһүнү иитиигэ Социалистическай куоталаһыыга бастааан колхоз ыраабылыанньатын уонна парткомун көһө сылдьар Кыһыл Знамятынан уонна харчынан бириэмийэнэн бэлиэтэммитэ, оройуон Бочуотун дуоскатыгар таҕсыбыта.

Аҕам "бириигэдьиир киһи биир сиргэ олорсуйбат" диэн этэрэ. Кини дьиэ кэргэниттэн тус сылдьан, салалта ханна ыытар даҕаны онно үлэлии тиийэрэ, хайа да хаалыылаах учаастагы, бириигэдэни иннин миэстэҕэ таһаарар уратыы дьоҕурдааҕа. Ол курдук, 1969 сыллаахха аҕыйах үлэһиттээх, хаалыылаах Мэлдьэхси бириигэдэтигэр старшай бириигэдьииринэн анаммыта. Онно тийиэн сылтан ордук кэмҥэ үлэни көннөрбүтэ, бириигэдэ бастыҥнар кэккэлэригэр таҕсыбыта. Мэлдьэхсилэр хас да төгүл көһөрүллэ сылдьар Кыһыл Знамянан наҕараадаламмыттара.

1971 сылтан Чакырга анаммыта. Итиннэ эмиэ кини үлэлиир кэмигэр бириигэдэ бастыҥ үлэлээх аатын ылбыта. Социалистическай куоталаһыыга үрдүк көрдөрүүлэри ситиһэн, кыайыылааҕынан таҕсан, аҕам райсовет исполкомун 1973 сыл тохсунньу 10 күнүнээҕи Уурааҕынан УАЗ-452 Д массыына фондатынан бириэмийэламмыта. Бириигэдэ үрдүк ситиһиитигэр ССКП райкомун бастакы секретара И. П. Листиков, райсовет исполкомун председателэ Р. Р. Бурнашев, тыа хаһаайыстыбатын управлениетын начальнига С. И. Сергеев сүрдээҕин ылбыта. Бу бириигэдэ таһаарыылаах үлэтэ-хамнаһа оройуоннааҕы "Саҥа олох" хаһыакка элбэхтик сырдатыллыбыта. Онно аҕам үлэһит дьонугар махтана: "Бу үрдүк көрдөрүү бириигэдэ коллективын бүттүүнүн дьулуурунан, нэһилиэк общественноһын үтүө көмөтүнэн ситиһиллиннэ", -диэн суруйан турар. Чакырга үлэлии сылдьан аҕам уһун сыралаах, энчилэ суох үлэтин иһин ССРС Верховнай Сэбиэтин Президиумун 1973 сыл балаҕан ыйын 6 күнүгээҕи Ыйааҕынан "Бочуот знага" орденынан наҕараадаламмыта.

1974 сыллаахха Чакыртан төрөөбүт нэһилиэгэр Хадаарга кэлэн уһуктук управляющайынан үлэлээбитэ. Бу сыл колхозтар совхоз буолбуттара. Манна да үлэлиир кэмигэр отделение үлэтэ-хамнаһа тупсарын туһугар үгүс сыратын биэрбитэ, үчүгэй түмүктэри ситиспитэ. Нэһилиэк сэбиэтин исполкомун председателэ М. М. Мартыновтыын биирги талсан үлэлээбиттэрэ. Чурапчы оройуонун усулуобуйатыгар хайдах гынан үлэлэтэххэ өлөм үүтү ылары дакаастаабыттара. "Юбилейнай" ферма старшайа, ССКП обкомун чилиэнэ А. Т. Кузьмина хас ынах аайыттан 4296 кг үүтү ыан оройуон рекордун олохтообута. Хадаардар үрүҥ илгэни дакотииннэ совхозка, оройуоҥҥа холобурга сылдьаллара, оройуон Бочуотун дуоскатыттан ааттара түспэтэҕэ. Бу отделение үлэтин отчуолорго Саха АССР Министрдэрин Сэбиэтин председателин солбуйааччынан үлэлиир Михаил Ефимович Николаев хайгыыра, кэмэ туттара. Аҕам бастыҥ үлэлээхтэри малдьи өрө тутара, кэмигэр наҕараадаҕа түһэрэн үрдүк ааты ылалларыгар көмө, тирэх буолара. Ол курдук, А. Т. Кузьмина, П. О. Дмитриева, М. Е. Осипова Саха АССР Верховнай Сэбиэтин депутаттарынан буолбуттара, А. Т. Кузьмина "Үлэ Кыһыл Знамята", "Октябрьскай революция", М. Е Осипова уонна М. Г. Титова "Бочуот Знага", П. О. Дмитриева "Үлэ Кыһыл Знамята" орденнарынан наҕараадаламмыттара. П. О. Дмитриева ССКП XXII-с съеһин, И. В Софронова ЫВСЛКС XVI-с съеһин делегаттарынан талыллыбыттара.

Аҕам ылсыбыт дьыалата малдьи үчүгэй түмүктээх буоларыгар кыһаныра, кыра да итэҕэһи-быһаҕаһы сабан хаалларыыны, үрдүгэн корору сөбүлээбэт этэ. Кыра үөрэхтээх эрээри саҥа тахсар уларыйыылары тута сэнээрэн олоххо киллэрээччинэн буолара, үлэҕэ-хамнаска таба туһанара, ыытар үлэтин таһыма сыллата тупсан иһэрэ. "Дьону, коллективы, бириигэдэни кытары тэҥҥэ үүнэбин", – диирэ. Үлэһит буоларыгар төһүү буолбут, оруолу оонньообут дьонугар Д. П. Елисеевка, Д. И. Протодьяконовка улаханнык махтанара. "Хадаар бириигэдэтэ, отделениета үлэҕэ-хамнаска үрдүк ситиһиилэнниитэ салайааччылыттан, тэрийээччититтэн быһаччы сибээстээх диэн сыаналыыбын уонна итиниэ барытыгар бириигэдьиир, салайааччы Николай Иннокентьевич үтүөтэ-өҥөтө элбэх диэн билиингэ диэри астына, махтана саныыбын", – диэн бэлиэтээбитэ. 2006 сыллаахха Эрилик Эристиин аатынан колхоз председателэ, кэлин иги совхоз директора, Саха Республикатын тыатын хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ Роман Афанасьевич Филиппов.

1980 сыллаахха үлэтин үтэнигэр сылдьан туруорсан кулун тутарга бочуоттаах сынньалаҥҥа таҕсыбыта. Төһө даҕаны пенсияҕа тахсытар, биэр куустан олорботоҕо. Олоҕун бүтэһик күннэригэр диэри нэһилиэк олоҕор-дьаһаҕар актыыбыайдык кыттара, профком председателинэн, народнай хонтуруол бөлөҕүн председателинэн үтүө суобастаахтык үлэлээбитэ.

Аҕам үлэлээн ааспыт кэмин туоһулуур, кинини кытары биирги үлэлээбит кырдьаҕас, орто саастаах дьон билигин бааллар. Үлэлээбит нэһилиэктэрин дьоно-сэргэтэ кини үлэтин өйдүүллэр, сыаналыыллар, астына кэпсииллэр, махтал тылларынан ахталлар. "Кини аннаар уһугуттан үлэни-хамнаһы эрэ ирдиир салайааччы буолбатах этэ. Үлэһиттэрин кыһалҕаларын өйдүүр, көрдөһүүлэрин ылынар, дьон тыыныыһын болҕомтоҕо ылар, олохторо тупсарын туһугар үлэлиир салайааччы этэ", – диэллэр.

Таһаарыылаах үлэтин иһин 1974, 1977, 1979 сылларга "Социалистическай куоталаһыы кыайыылааҕа" бэлиэнэн, "Үлэ ветерана", "Кыайыы 30 сыла", "Аҕа дойду Улуу сэриитигэр кыайыыны киллэриигэ үлэтин иһин" мэтээллэринэн наҕараадаламмыта. 1980 сыллаахха "Хадаар нэһилиэгин Бочуоттаах гражданина" аат иҥэриллибитэ. Саха АССР Верховнай Сэбиэтин Президиумун, Тыа хаһаайыстыбатын министерствотын Бочуотунай грамотата, элбэх дипломнар, грамоталар, Махтал суруктар кини ситиһиилээх үлэтин кэрэһэлииллэр.

Аҕам Николай Иннокентьевич Дьячковскай аатын үйэтитэри кэнчээри ыччаттарыгар анаан кини үлэтин, олоҕун сырдатар "Сааһын тухары бириигэдьиир" диэн кинигэни оҥорон, кинини истиҥник саныыр, биирги үлэлээбит дьонугар-сэргэтигэр бэлэхтээбитим. Хадаар нэһилиэгин дьаһалтатын баһылыга Василий Иванович Давыдов өйөбүлүнэн, Эрилик Эристиин колхоз, совхоз тэриллибитэ 50 сылынан сибээстээн аҕам олорбут дьиэтигэр мемориальнай дуоска оҥотторбутум. Сыл аайы Хадаар орто оскуолатын үөрэнээччилэригэр аҕам аатынан "Бастыҥ общественник" диэн стипендия бэриллэр. Мин аҕабынан киэн туттабын.

Кыыһа
Марфа ДЬЯЧКОВСКАЯ.

ОРТ 1-й канал

Понедельник, 24 октября	Вторник, 25 октября	Среда, 26 октября	Четверг, 27 октября	Пятница, 28 октября	Суббота, 29 октября	Воскресенье, 30 октября
05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новости 09.05 Контрольная закупка 09.40 Жить здорово! 10.50 Модный приговор 11.50 Женский журнал 12.20 Жкх 13.20 Участковый детектив 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.25 Хочу знать 15.55 Т/с "Обручальное кольцо" 16.55 Федеральный судья 18.45 Давай поженимся! 19.50 Пусть говорят 21.00 Время 21.30 Т/с "Черные волки" 22.30 Познер 23.50 Т/с "Форсмажоры" 00.40 Д/ф "Мы - инопланетяне" 01.40 Х/ф "Сдохни, Джон Такер!" 03.25 Х/ф "Смертельный контакт: Птичий грипп в Америке"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новости 09.05 Контрольная закупка 09.40 Жить здорово! 10.50 Модный приговор 11.50 Женский журнал 12.20 Жкх 13.20 Участковый детектив 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.25 Хочу знать 15.55 Т/с "Обручальное кольцо" 16.55 Федеральный судья 18.45 Давай поженимся! 19.50 Пусть говорят 21.00 Время 21.30 Т/с "Черные волки" 22.30 Д/ф "Супертело, супермозг" 23.50 На ночь глядя 00.45 Х/ф "Помеченный смертью" 02.35 Х/ф "Кокон: Возвращение"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новости 09.05 Контрольная закупка 09.40 Жить здорово! 10.50 Модный приговор 11.50 Женский журнал 12.20 Жкх 13.20 Участковый детектив 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.25, 04.20 Хочу знать 15.55 Т/с "Обручальное кольцо" 16.55 Федеральный судья 18.45 Давай поженимся! 19.50 Пусть говорят 21.00 Время 21.30 Т/с "Черные волки" 22.30 Среда обитания 23.50 Т/с "Убийство" 00.55 Х/ф "Водный мир" 03.30 Т/с "Врата"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новости 09.05 Контрольная закупка 09.40 Жить здорово! 10.50 Модный приговор 11.50 Женский журнал 12.20 Жкх 13.20 Участковый детектив 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.25 Хочу знать 15.55 Т/с "Обручальное кольцо" 16.55 Федеральный судья 18.45 Давай поженимся! 19.50 Пусть говорят 21.00 Время 21.30 Т/с "Черные волки" 22.30 Человек и закон 23.50 Т/с "Подпольная империя" 00.50 Х/ф "Цепная реакция" 02.50 Х/ф "Реинкарнация"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости 09.05 Контрольная закупка 09.40 Жить здорово! 10.50 Модный приговор 11.50 Женский журнал 12.20 Жкх 13.20 Участковый детектив 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.25, 04.55 Хочу знать 15.55 Т/с "Обручальное кольцо" 16.55 Жди меня 18.45 Поле чудес 19.50 Пусть говорят 21.00 Время 21.30 Клуб Веселых и Находчивых. Высшая лига 23.45 Х/ф "Отпуск по обмену" 02.15 Х/ф "Автобусная остановка" 04.05 Т/с "Врата"	05.30, 06.10 Х/ф "Всего одна ночь" 06.00, 10.00, 12.00, 18.00 Новости 07.20 Играй, гармонь любимая! 08.10 Мультфильм 09.00 Умницы и умники 09.45 Слово пастыря 10.15 Смак 10.55 Д/ф "Александр Михайлов. Надо оставаться мужиком" 12.20 Т/с "Круиз" 16.15 Ералаш 16.55 Д/ф "Александр Зацепин." 18.15 Кто хочет стать миллионером? 19.20 Большие гонки 21.00 Время 21.15 Призрак оперы. Финал 22.45 Прожектор перисхилтон 23.20 Что? Где? Когда? 00.25 Х/ф "Однажды в Риме" 02.00 Х/ф "Трен Торино" 04.15 Х/ф "Олека"	06.00, 10.00, 12.00 Новости 06.10, 08.25 Мультфильм 06.35 Т/с "Фиктивный брак" 07.55 Служу Отчизне! 09.15 Здоровье 10.15 Непутевые заметки 10.35 Пока все дома 11.25 Фазенда 12.15 Т/с "Круиз" 16.15 Х/ф "Не надо печалиться" 18.05 Минута славы. Мечты сбываются! 19.50 Специальное задание 21.00 Время 22.00 Большая разница 23.05 Х/ф "Все путем" 00.50 Т/с "Обмани меня" 04.05 Т/с "Врата"

Россия 2-й канал

05.00 Утро России 09.05 С новым домом! 10.00 О самом главном 11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва 11.50 Т/с "Кулагин и партнеры" 13.00 Т/с "Тайны следствия" 14.50 Дежурная часть 15.05 Т/с "Ефросинья. Продолжение" 16.50 Т/с "Все к лучшему" 17.55 Т/с "Здравствуй, мама!" 18.55 Прямой эфир 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Пончик Люся" 23.50 Свидетели 00.50 Вести+ 01.10 Профилактика	05.00 Утро России 09.05 С новым домом! 10.00 О самом главном 11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва 11.50 Т/с "Кулагин и партнеры" 13.00 Т/с "Тайны следствия" 14.50 Дежурная часть 15.05 Т/с "Ефросинья. Продолжение" 16.50 Т/с "Все к лучшему" 17.55 Т/с "Здравствуй, мама!" 18.55 Прямой эфир 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Пончик Люся" 23.50 Свидетели 00.50 Вести+ 01.10 Профилактика	05.00 Утро России 09.05 С новым домом! 10.00 О самом главном 11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва 11.50 Т/с "Кулагин и партнеры" 13.00 Т/с "Тайны следствия" 14.50 Дежурная часть 15.05 Т/с "Ефросинья. Продолжение" 16.50 Т/с "Все к лучшему" 17.55 Т/с "Здравствуй, мама!" 18.55 Прямой эфир 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Пончик Люся" 23.30 Исторический процесс 01.05 Профилактика	05.00 Утро России 09.05 С новым домом! 10.00 О самом главном 11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва 11.50 Т/с "Кулагин и партнеры" 13.00 Т/с "Тайны следствия" 14.50 Дежурная часть 15.05 Т/с "Ефросинья. Продолжение" 16.50 Т/с "Все к лучшему" 17.55 Т/с "Здравствуй, мама!" 18.55 Прямой эфир 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Пончик Люся" 22.55 Поединок 23.50 Д/ф "Золото инков" 00.50 Вести+ 01.10 Профилактика	05.00 Утро России 09.05 Мусульмане 09.15 С новым домом! 10.10 О самом главном 11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва 11.50 Т/с "Кулагин и партнеры" 13.00 Д/ф "О чём не говорят мужчины" 14.50 Дежурная часть 15.05 Т/с "Ефросинья. Продолжение" 16.50 Т/с "Все к лучшему" 17.55 Т/с "Здравствуй, мама!" 18.55 Прямой эфир 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Х/ф "Трава под снегом" 01.00 Торжественное открытие Главной сцены Государственного академического Большого театра России. Прямая трансляция	04.50 Х/ф "Все, что ты любишь..." 06.35 Сельское утро 07.05 Диалоги о животных 08.00, 11.00, 14.00 Вести 08.10, 11.10, 14.20 Вести-Москва 08.20 Военная программа 08.50 Субботник 09.30 Городок 10.05 Национальный интерес 11.20 Дежурная часть 11.55 Честный детектив 12.25 Подари себе жизнь 12.55, 14.30 Т/с "Любовь и разлука" 17.00 Субботний вечер 18.55 Десять миллионов с Максимом Галкиным 20.00 Вести в субботу 20.45 Х/ф "Биение сердца" 00.30 Девчата 01.10 Х/ф "Теория заговора"	05.50 Х/ф "По данным уголовного розыска" 07.20 Вся Россия 07.30 Сам себе режиссер 08.20 Смехопанорама 08.50 Утренняя почта 09.30 Сто к одному 10.20 Неделя в городе 11.00, 14.00 Вести 11.10 С новым домом! 11.25, 14.30 Т/с "Любовь и разлука" 14.20 Вести-Москва 15.45 Концерт Юрия Антонова "Я не жалею ни о чём" 18.00 К 100-летию Аркадия Райкина. Юбилейный вечер-концерт 20.00 Вести недели 21.05 Х/ф "На всю жизнь" 23.05 Специальный корреспондент 00.05 Геннадий Хазанов. Повторение пройденного 00.35 Х/ф "Зодиак"

Спорт 3-й канал

11.00, 14.55, 19.20 Все включено 11.55 Технологии спорта 12.30 Индустрия кино 13.00, 14.35, 18.00, 22.00, 06.50 Вести-Спорт 13.15, 17.40, 07.00 Вести.ru 13.30 Наука 2.0. Доменная печь. Рождение стали 14.00 В мире животных с Николаем Дроздовым 14.50 Вести-Спорт. 15.55 Х/ф "Живой щит" 18.15, 22.20 Футбол.ru 20.10 Х/ф "Загнанный" 23.25 Футбол. 01.55 Футбол. Премьер-лига. "Динамо" (Москва) – "Рубин" (Казань). Прямая трансляция 03.55, 10.15 Неделя спорта 04.45 День с Бадюком 05.15 Когда континенты столкнутся 06.20 Наука 2.0. НЕпростые вещи. Пробка 07.15 Рейтинг Тимофея Баженова 07.45 Моя планета 08.15 Футбол. Премьер-лига. "Динамо" (Москва) - "Рубин" (Казань)	11.00, 14.50, 19.05 Все включено 12.00 Железный передел 12.50 Рыбалка с Радзишевским 13.10, 14.35, 18.00, 21.35, 07.10 Вести-Спорт 13.25, 17.40, 07.20 Вести.ru 13.40 Росрезерв: закрома страны 15.45 Х/ф "Спартанец" 18.15 Неделя спорта 19.35 Х/ф "Бой насмерть" 21.55 Хоккей. КХЛ. "Авангард" (Омская область) - "Металлург" (Магнитогорск). Прямая трансляция 00.15, 07.35 Профессиональный бокс. Лучшие бои Дениса Лебедева 01.40 Хоккей. КХЛ. "Динамо" (Москва) - СКА (Санкт-Петербург). Прямая трансляция 04.00, 10.05 Футбол России 05.05 Top Gear 06.10 Наука 2.0. Технологии древних цивилизаций 09.10 Рейтинг Тимофея Баженова. Законы природы 09.35 Технологии спорта	11.00, 14.55, 19.50 Все включено 11.55, 10.05 Top Gear 13.00, 14.40, 18.00, 22.40, 07.10 Вести-Спорт 13.15, 17.40, 07.20 Вести.ru 13.30 Вопрос времени. Астроклетка 14.05 Наука 2.0. Человеческий FAQтор. Орган № 1 15.55 Х/ф "Защитник" 18.15, 22.55 Футбол России 19.20, 09.05 День с Бадюком 20.40 Х/ф "Спартанец" 00.00 Профессиональный бокс. Лучшие бои Джеймса Тони 01.10, 09.35 Хоккей России 01.40 Хоккей. КХЛ. "Витязь" (Чехов) - "Салават Юлаев" (Уфа). Прямая трансляция 04.00 90х60х90 05.05 Рейтинг Тимофея Баженова. Законы природы 05.35 Профессиональный бокс. Лучшие бои Дениса Лебедева 07.35 Моя планета 08.30 Там, где нас нет	11.00, 14.45, 19.20 Все включено 11.55, 18.15 90х60х90 13.00, 14.35, 18.00, 23.05, 07.30 Вести-Спорт 13.15, 17.40, 07.40 Вести.ru 13.30 Когда континенты столкнутся 15.45 Х/ф "Бой насмерть" 20.10 Х/ф "Защитник" 22.00, 03.45 Удар головой 23.25 Футбол. Первенство России. Футбольная Национальная Лига. "Урал" (Екатеринбург) - "Динамо" (Брянск). 01.25 Хоккей. КХЛ. "Динамо" (Москва) - ЦСКА. Прямая трансляция 04.50 Черная борода. Настоящий пират Карибского моря 05.50 Наука 2.0. Программа на будущее. Мир без мусора 06.25 Профессиональный бокс. Лучшие бои Джеймса Тони 07.55 Моя планета 08.55 Хоккей. КХЛ. "Торпедо" (Нижний Новгород) - "Динамо" (Рига)	11.00, 13.30, 21.25 Все включено 11.55 Черная борода. 13.00, 16.20, 18.10, 23.55, 05.55 Вести-Спорт 13.15 Вести.ru 14.25, 18.25 Формула-1. 16.35 Наука 2.0. Программа на будущее. Мир без мусора 17.05 Наука 2.0: НЕпростые вещи. Пробка 17.40, 06.05 Вести.ru. Пятница 20.20 Удар головой 22.15 Х/ф "Защитник" 00.10 Вести-Спорт. Местное время 00.20, 05.05 Футбол России. Перед туром 01.10 Футбол. Премьер-лига. ЦСКА - "Спартак - Нальчик". Прямая трансляция 03.10 Х/ф "Обитель зла" 06.35 Вопрос времени. Будущее 3D 07.05 День с Бадюком 07.35, 08.55 Моя планета 08.25 В мире животных с Николаем Дроздовым 10.30 Рейтинг Тимофея Баженова. Законы природы	11.00, 13.45, 10.05 Моя планета 11.55 Наука 2.0. Технологии древних цивилизаций 13.00, 15.00, 17.25, 21.30, 05.20, 07.40 Вести-Спорт 13.15 Вести.ru. Пятница 14.25 В мире животных с Николаем Дроздовым 15.15, 05.35 Вести-Спорт. 15.25 Формула-1. 16.50 Багу Хасиков. 17.40 Задай вопрос министру 18.20 Формула-1. 19.35 Х/ф "Обитель зла" 21.40 Футбол. Чемпионат Англии. "Челси" - "Арсенал". Прямая трансляция 23.40 90х60х90 00.45 Футбол. 03.25 Х/ф "Теневой человек" 05.45 Волейбол. Чемпионат России. Мужчины. "Локомотив" (Новосибирск) - "Зенит-Казань" 07.50 Индустрия кино 08.20 Черная борода. Настоящий пират Карибского моря 09.15 Железный передел	10.55 Футбол. Чемпионат Англии. "Челси" - "Арсенал" 12.50, 15.15, 18.00, 01.15, 05.05, 07.50 Вести-Спорт 13.00 Рыбалка с Радзишевским 13.20, 08.00 Моя планета 14.15 Рейтинг Тимофея Баженова. Законы природы 14.50 Страна спортивная 15.30, 05.20 Вести-Спорт. Местное время 15.35 Индустрия кино 16.05 Х/ф "Обитель зла" 18.15 Магия приключений 19.15 Формула-1. Гран-при Индии. Прямая трансляция 21.45 90х60х90 22.55 Хоккей. КХЛ. "Торпедо" (Нижний Новгород) - "Динамо" (Минск). Прямая трансляция 01.30 Х/ф "Во имя короля" 03.50 Футбол.ru 05.30 Профессиональный бокс. Лучшие бои Дениса Лебедева 09.55 Формула-1. Гран-при Индии

НВК 4-й канал

07:10 «Санта күн» 17:30 "Геван": Дялячи одянас-этыркэрдук 18:00 "Саха Сирэ-Якутия" 18:15 "Духхобунай искьаҕынэһилиэк сайдыытыгар" («Амма» ТВ) 18:45 "Күннээн": Айыы ыото 19:00 "Чэгиэн" прямой эфир 20:00 "Недвижимость в Якутии" 20:15 "Эргимтэ" 20:30 Саха Сирэ-Якутия" 21:05 "Биһикчээн" 21:15 "Простые истины" 21:45 "Күрэс-шоу" 22:15 "Саха Сирэ-Якутия" информационная программа (по г. Якутску)	07:10 «Санта күн» 17:30 "Полярная звезда": Мировая цивилизация 18:00 "Саха Сирэ-Якутия" информационная программа 18:15 "Профи" (ТВ "Нюрба") 18:45 "Күннээн" 19:00 "Харах далыгар" аһаҕас эфиргэ ток-шоу 20:00 "Подробности" 20:30 "Саха Сирэ-Якутия" 21:05 "Биһикчээн" 21:15 "Точка кипения" 21:45 "Из золотого фонда ТВ": Актриса Изабелла Николаева 22:15 "Саха Сирэ-Якутия" информационная программа (по г. Якутску)	07:10 «Санта күн» 17:30 "В фокусе" (ТВ "Алдан") 18:00 "Саха Сирэ-Якутия" информационная программа 18:15 "Иһиттим күөрэгэй ырыатын..." ("Хотун Бүлүү" ТВ) 18:45 "Күннээн": Күлүмэн 19:00 "Социум" прямой эфир 19:45 "Охота и рыбалка в Якутии" 20:15 "Бизнес-формула" 20:30 "Саха Сирэ-Якутия" информационная программа 21:05 "Биһикчээн" 21:15 "Кинозавод" 21:45 "Саха Сирэ-Якутия"	07:10 «Санта күн» 17:30 "Полярная звезда": Мировая цивилизация 18:00 "Саха Сирэ-Якутия" 18:15 "Ханыл" ("Ханалас" ТВ) 18:45 "Күннээн" 19:00 "Центризбирком информирует" прямой эфир 19:30 "Суол-сайдыы олуга" ("Кэбээйи" ТВ) 19:45 "Технополис" 20:00 "Аан дойду аартыктарынан" 20:30 "Саха Сирэ-Якутия" 21:15 "Биһикчээн" 21:25 "Үрдэл" 22:10 "Саха Сирэ-Якутия" информационная программа (по г.Якутску)	07:10 «Санта күн» 17:30 "Геван" 18:00 "Саха Сирэ-Якутия" информационная программа 18:15 "Киһи үтүө аата үлэтинэн..." ("Орто Халыма" ТВ) 18:45 "Күннээн" 19:00 "Тосхол" 19:30 "Тыа сирэ" 20:00 "Парламентский вестник" 20:30 "Саха Сирэ-Якутия" 21:05 "Биһикчээн" 21:15 "Кинээлик" аһаҕас эфир 22:15 "Саха Сирэ-Якутия" информационная программа (по г.Якутску)	17:00 "Эдьигээҥнэ ыччат уонна спорт күннэрэ" 17:30 "Күнгээҥнэ эрэрдэ" 17:45 "Тарбахаҕалтыын аспыахха" 18:15 "Истиҥ илдьит" 19:00 "Progress" 19:30 "Саха сирэ-Күнтэн күн" информационная программа 20:05 "Я на выборы пойду, пусть меня научат" (ТВ "Чаронт") 20:30 "Аал-луук мас": Чолбон 21:00 "Родительский" 21:30 "ТВ-спорт": Чемпионат России по вольной борьбе 22:35 Концерт	17:00 "Полярная звезда" телевизионный конкурс 17:45 "Күнгээҥ": Кэрэ биһигэ 18:00 "Веселый будильник" 18:15 "Истиҥ илдьит" 18:45 "Человек на краю земли" (ТВ "Спектр") 19:15 "Уруу алгыһа" 19:30 "Якутия. День за днем" информационная программа 20:05 "Сардаана" 20:35 "Праздник в нашем доме" 21:05 "Идентификация" 21:35 "Ахтыбыттары истиҥнэс..." ("Амма" ТВ)

ЭҔЭРДЭЛИИБИТ!

Убаастабыллаах биир идэлээхтэрбитин, профсоюзнай үлэ ветераннарын Саха Республикатынаар профсоюзнай тэрилтэлэр 90 сыллаах үгүс-үтүө үбүлүөйдэрдэрүнэн эҕэрдэлиибит!

Үйэлээх историялаах кэмпэссиялаах, хачча бырдааҕын тырбааҕардааҕар бырааҕа - сорунаах үлэни бастыҥнык тыын дьон эрэнэбит. Эһиэхэ туйгун доруобуйаны, общественнай үлэҕитигэр ситиһиилэри!

Е.И. ДАВЫДОВ, Чурапчы улууһун салаа профсоюзтарын председателэ.

***

*Күндүтүк саныыр кыһыспын, күн сирин көрдөрбүт күн-күбэй ийэбитин, эйэҕэс эбэбитин **Александра Григорьевна КАРДАШЕВСКАЯНЫ** "Саха Республикатын доруобуйатын харыстабылын туйгуна" үрдүк аатын ылыныгынан истиҥник эҕэрдэлиибит!*

Сырдыга үлэ таһаарыгын эдэрдэ. Эн уйдуң сиэттиэтэ буолан, бырааҕа дьоло тиэрдиэ! Эр кэлэр эҕэрдээ бэриммэлээхтиик, үтүө субэлэрээх.

Күндү кийибит эсэ да эр хамаарэ бу күндүк үлэлэ кэмын эргийэн, чэгиэн-чэбдик, бэрэ доруобуйаны баҕарабыт. Эйэҕэс суобэһин, сылаас сыдьаанньыгын биһигини имнэхсэ да эрчилик, эрчиилиилэ ааҕар дьон баҕа саһаа бастыыһан, үтүө санаа угумын аныыбыт.

Эҕэрдэни кыыһа ийэс Мотрена Егоровна, оҕолорун, кийиттин, күтүөттэрин, сиэннэрин.

***

*Күндү таптыллаах кэргэммин, ийэбитин, эйэҕэс эбэбин, Чаҥыр нэһилиэгин олохтооҕун, биһэр ийэҕэ **Раиса Семеновна Федосееваны** олоҕуҥ орто омуруктыыр - 50 сааскын ис сүрэхтэн эҕэрдэлиибит!*

Биһиги түстүтүгэр аһаабыт кыһамньыҥ, сүрэҕиҥ сылааһын иһик махтанан туран, сир бары кэрэтин, күн бары үтүөтүн, олох дьолун, үөрүүтүн баҕарабыт.

Кэргэнин Егор Семенович, уолаттара Семен, Иван, Егор сиэнин Сардаана.

БИЛЛЭРИИЛЭР

ГУП ЖКХ "Коммунтеплосбыт" филиала киэнин ааһын талабургу алтынньы 24, 25, 26 күннэригэр тоннута суох ыһар 2 ыйтан үөһэ кэскилэрэр хаһааны таксынтара уонна суукка бэриллэктэрэ. Иаскиэн кэлэн толоһорор тиргэйиэ. Аадырыһыыт: Карл Маркс уул.3.

***

Диагностика ПК, установка Windows XP, 7, офис, драйвера, антивирус, восстановление, ремонт ПК любой сложности. Гарантия, качественно, выезд. **Обр. по тел. 8914-263-40-59.**

***

Кулгаахтара лаппайбыллаах иккэ эргэс тыһаас сүттэ. Ууга бууттараппар бэлэттээхтэр. Тел. **8984-102-93-95, 27-687** биллэрэргитигэр.

***

Николай Аркадьевич Федосеев 1966 с. аатыгар бэриллибит паспорт, байыаннай билиэт, аттестат, ИНН, страховой полис сүтүүтэрэнэ дьиэ суоҕунан ааҕалар.

Күндүтүк саныыр ийэбит, эбэбит, үлэ ветерана **ДЬЯЧКОВСКАЯ Мария Петровна**
олохтон туораабытынан уолугар Андрей Николаевич Дьячковскайга, кини дьиэ кэргэнигэр дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

1998–2002 сс. улуус дьаһалтатыгар биргэ үлэлээбит табаарыстара.

Хоптоҕо нэһилиэгин олохтооҕо үлэ, тыыл ветерана **ЗАХАРОВ Афанасий Афанасьевич**
ыалдьан олохтон туораабытынан кутурҕаннарын тиэрдэллэр:

– Захаров Афанасий Афанасьевич олохтон туораабытынан кылыһыгар, Дириҥ агроскуолатын фельдшеригэр Лидия Афанасьевна Захароваҕа, сиэнигэр Дириҥ агроскуолатын коллективa, үөрэх үлэһиттэрин профсоюһун комитета.

– Таптыллаах аҕалара, эһээлэрэ Захаров Афанасий Афанасьевич уһун ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан Лидия Афанасьевнаҕа, кини оҕолоругар Дириҥнээҕи "Ылдьыс" уһуйаан коллектива.

– Хоптоҕо нэһилиэгин олохтооҕо таптыллаах аҕалара, эһээлэрэ Захаров Афанасий Афанасьевич олохтон туораабытынан оҕолоругар, сиэннэригэр "Чычаас" түөлбэ олохтоохторо.

– Захаров Афанасий Афанасьевич олохтон туораабытынан оҕолоругар, сиэннэригэр Хоптоҕо "Үрдүк үүнүү" биригээдэтигэр биргэ үлэлээбит табаарыстара И.П.Потапов үлэһиттэрэ.

– Ытыктыыр ыалдьааҕ убайдара, таптыллаах аҕа, эһээ Захаров Афанасий Афанасьевич уһун ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан оҕолоругар Афанасийга, Лидияҕа, сиэннэригэр, биргэ төрөөбүттэригэр Зоя, Митэрэй Захаровтар оҕолоро.

– Захаров Афанасий Афанасьевич ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан оҕолоругар Афоняҕа, Лидияҕа, сиэннэригэр Сылаптан убайа, аймахтара.

"Чурапчы нэһилиэгэ" МТ ТОС-га (бэйэни салайыныы территорияларыгар) ыһыахтары сиэри-туому уонна фольклорнай жанрдары толорууга күрүө балаһыанньата

Күрүү 2012 сыл улууска "Духуобунай сайдыы сыла" биллэриллибитинэн, 2013 сылга "Мэҥкээри оонньуулара" ыытыллыахтарынан баланссыгынан үлэ-тэрээһинэ ыытыллар

Соруга:
– Ыһыахтарынан сахалыы сиэри - туому толоруу;
– Өбүгэлэрбит ырыаларын - тойуктарын толоруу.

Сыала:
– Саха угустарын нэһилиэнньэ кииг арааһыгар тарҕатыы;
– Фольклорнай жанрдары толоруулу тэнитии, норуот талааннарын көрдөөһүн.

Кыттар сирэ: Чурапчы с. "Арчы Дьиэтэ"

Кыттар дьоно: ТОС, туспа бөлөх олохтоохтор.

Сыаналаныа:
1. Ыһыахтары сиэри - туому толоруу:
– Аал уотун сугурууйуу;
– Аал ардыгыгар, домнуут, арчыларар үлаһарс;
– Ый аһын – уутун астааһыа;
– Сахалыы таҥас – сыы;
– Ый харахаан балаҕанын 20 см диаметрдаах эргиэр, маска, туоска (байа таһата) оҥорон дьүүллүүр сүбэҕэ туттарыы;
– Сэргэрит;
– Кыттааччы ахсаана - 50 киһи;
– Ааһыгы техникатын туһаныы утуоттиир.

2. Фольклорнай жанрдары толоруута прдамиаҕар:

2.1. Норуот ырыата:
– Дьиэтэлиир ансамбыллара - 1;
– Дьиэтэлиир уонна эр дьон ыллыылаах ансамбыла – 1;
– Дьиэтэр толорооччу - 1;
– Эр киһи толорооччу - 1.

2.2. Хомус:
– Хомус ансамбыла - 1
(Кыттааччылар түөлбэ бэйэтин таһыттан);
– Дьиэтэр толорооччу - 1;
– Эр киһи толорооччу - 1.

2.3. Тойук:
– Дьиэ кэргэн ансамбыла - 1.

2.4. Олоҥхоттон быһа тардыы - 1 (Толорооччу ахсаана түөлбэ таһыттан).

2.5. Чабыргах, үгэ, ос хоһооно, номох - 1
(Бу норуоттартан таһан толоруу. Хоһоонноро да кинигэх буолуон сөп).

2.6. Оһуохай - 1
(Чурапчылыы хатыыбынан оһуохай этиллэр. Калбитыбит барыта кэттэ-ахтаах).

Сыаналаныа:
- Толоруу маастарыстыбата;
- Сахалыы таҥас толору комплекта;
- Толоруулар нуомардар идейнэй ис хоһооннoро;
- Оһуохай ис хоһооно, тыла - оһо (бэйэ суругун буолуохтаах).

Буолар кэмэ: ыһыахтарынан.

- Сотинцы - Байанай ыйа. Центральнай ТОС. Сотинцы 23 күнэ. Начальник: П.И.Старостин.
- Ахсынньы - Билгэ Хаан ыйа. Куорпу ТОС. Ахсынньы 18 күнэ. Начальник: И.К.Матвеев
- Олунньу - Олун Хаан ыйа. Северный ТОС. Олунньу 15 күнэ. Начальник: Ф.В.Никифоров
- Кулун тутар - Дьоһогой Айыы ыйа. Мааркычаан ТОС. Кулун тутар 14 күнэ. Начальник: Л.Н.Адамов
- Муус устар - Айыыһыт ыйа. Спортивнай ТОС. Муус устар 11 күнэ. Начальник: Л.И.Романова
- Ыам ыйа - Иэйэхсит ыйа. Чаран ТОС. Ыам ыйын 18 күнэ. Начальник: Е.Н.Ермолаева

Дьүүллүүр сүбэ: 9 киһиэттэн састааптаах үлэлиир.

Наҕараадалааһын:
Түмүк кэнсиэрт ыам ыйын 22 күнүгэр "Айыллаан" сыынтаһын киинигэр буолуоҕа. Түмүк сиэн итиннэриллэр:
I миэстэ -I степеннэх дипл., 30 тыһ.солк. бириэмийэ;
II миэстэ -II степеннэх диплом, 20 тыһ.солк. бириэмийэ;
III миэстэ -III степеннэх диплом, 10 тыһ.солк. бириэмийэ.

Чурапчы нэһилиэгэ МТ дьаһалтата, "Арчы дьиэтин" сүбэтэ.

Извещение о проведении открытого аукциона по продаже права на заключение договоров аренды земельных участков с разрешенным использованием "для индивидуального жилого строительства" с. Чурапча

Комитет по управлению муниципальным имуществом администрации МО "Чурапчинский улус (район)" проводит аукцион, открытый по составу участников по продаже права на заключение договоров аренды земельных участков, государственная собственность на которые не разграничена, расположенных на территории с.Чурапча.

Организатор аукциона: КУМИ МО "Чурапчинский улус (район)", 678670, с.Чурапча, ул.Курашова, д.7 "а", телефон (41151) 41-986. E-mail: kumichurap@mail.ru

Основания для проведения аукциона: законы МО "Чурапчинский наслег" от 09.06.2011г. № 239, от 09.06.2011г.

Дата, время и место проведения аукциона – аукцион состоится 22 ноября 2011 года в 14:00 часов по адресу: 678670, с.Чурапча, ул.Ленина, д.41. Регистрация участников торгов – в 13 часов 30 минут в актовом зале.

На аукцион по продаже права на заключение договоров аренды выставлены:

ЛОТЫ:

1. Земельный участок находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), с.Чурапча, ул. Постникова №24, общая площадь 1500 кв.м, кадастровый номер 14:33:013010:279 под приусадебный участок, начальная цена 24 800 рублей, Шаг 1240 рублей, Задаток 4960 рублей.

2. Земельный участок находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), с.Чурапча, ул. Постникова №26, общая площадь 1500 кв.м, кадастровый номер 14:33:013002:281 под приусадебный участок, начальная цена 24 800 рублей, Шаг 1240 рублей, Задаток 4960 рублей.

3. Земельный участок находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), с.Чурапча, ул. Постникова №28, общая площадь 1500 кв.м, кадастровый номер 14:33:013002:282 под приусадебный участок, начальная цена 24 800 рублей, Шаг 1240 рублей, Задаток 4960 рублей.

4. Земельный участок находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), с.Чурапча, ул. Постникова №30, общая площадь 1500 кв.м, кадастровый номер 14:33:013010:284 под приусадебный участок, начальная цена 24 800 рублей, Шаг 1240 рублей, Задаток 4960 рублей.

5. Земельный участок находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), с.Чурапча, ул. Постникова №32, общая площадь 1500 кв.м, кадастровый номер 14:33:013010:273 под приусадебный участок, начальная цена 24 800 рублей, Шаг 1240 рублей, Задаток 4960 рублей.

6. Земельный участок находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), с.Чурапча, ул. Постникова №34, общая площадь 1500 кв.м, кадастровый номер 14:33:013010:275 под приусадебный участок, начальная цена 24 800 рублей, Шаг 1240 рублей, Задаток 4960 рублей.

7. Земельный участок находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), с.Чурапча, ул. Постникова №36, общая площадь 1500 кв.м, кадастровый номер 14:33:013010:277 под приусадебный участок, начальная цена 24 800 рублей, Шаг 1240 рублей, Задаток 4960 рублей.

8. Земельный участок находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), с.Чурапча, ул. Постникова №38, общая площадь 1500 кв.м, кадастровый номер 14:33:013010:285 под приусадебный участок, начальная цена 24 800 рублей, Шаг 1240 рублей, Задаток 4960 рублей.

9. Земельный участок находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), с.Чурапча, ул. Постникова №40, общая площадь 1500 кв.м, кадастровый номер 14:33:013010:281 под приусадебный участок, начальная цена 24 800 рублей, Шаг 1240 рублей, Задаток 4960 рублей.

10. Земельный участок находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), с.Чурапча, ул. Постникова №42, общая площадь 1500 кв.м, кадастровый номер 14:33:013010:282 под приусадебный участок, начальная цена 24 800 рублей, Шаг 1240 рублей, Задаток 4960 рублей.

11. Земельный участок находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), с.Чурапча, ул. Постникова №51, общая площадь 1500 кв.м, кадастровый номер 14:33:013010:276 под приусадебный участок, начальная цена 24 800 рублей, Шаг 1240 рублей, Задаток 4960 рублей.

12. Земельный участок находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), с.Чурапча, ул. Ермолаева №53, общая площадь 1500 кв.м, кадастровый номер 14:33:013010:286 под приусадебный участок, начальная цена 24 800 рублей, Шаг 1240 рублей, Задаток 4960 рублей.

13. Земельный участок находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), с.Чурапча, ул. Постникова №26, общая площадь 1500 кв.м, кадастровый номер 14:33:013002:281 под приусадебный участок, начальная цена 24 800 рублей, Шаг 1240 рублей, Задаток 4960 рублей.

14. Земельный участок находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), с.Чурапча, ул. С.Сергеева №34, общая площадь 1500 кв.м, кадастровый номер 14:33:013006:131 под приусадебный участок, начальная цена 23 000 рублей, Шаг 1150 рублей, Задаток 4600 рублей.

15. Земельный участок находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), с.Чурапча, ул. Природная №2, корп. а, общая площадь 1500 кв.м, кадастровый номер 14:33:013002:284 под приусадебный участок, начальная цена 24 800 рублей, Шаг 1240 рублей, Задаток 4960 рублей.

16. Земельный участок находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), с.Чурапча, ул. Природная №13, корп.3, общая площадь 1100 кв.м, кадастровый номер 14:33:013002:348 под приусадебный участок, начальная цена 24 800 рублей, Шаг 1240 рублей, Задаток 4960 рублей.

Информация о технических условиях подключения объекта к сетям инженерно-технического обеспечения и о плате за подключение:
- Технические условия не представлены. Плата за подключение не определена.
Обременений, ограничений нет.
Порядок, адрес и время приема заявок: заявки на участие в аукционе принимаются до 17 часов 00 минут 17 ноября 2011 года по адресу: с. Чурапча, ул. Курашова, д.7 "а", КУМИ МО "Чурапчинский улус (район)", ежедневно с 9:00 по 17:00 часов, с 9:00 по 16:00 пт, перерыв с 13:00 до 14:00, тел. 41-986.
Задаток для участия в торгах установленной формы должен быть перечислен на расчетный счет организатора:
ИНН/КПП 1430008275/ 143001001
ОКПО 72248577
р/с 40703810000000000016
Банк получателя: РКЦ Чурапча Чурапча
БИК 049835000
ОГРН 1051401386211
Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже права на заключение договора аренды земельного участка.
Задаток должен поступить на указанный расчетный счет до 17 ноября 2011 года.
Задаток вносится единовременным платежом.
Документом, подтверждающим поступление задатка на счет, является выписка с этого счета.
Срок принятия решения об отказе в проведении торгов: отказ в проведении торгов не предусмотрен.
Порядок проведения аукциона: аукцион, открытый по форме подачи предложений, проводится в следующем порядке:
а) аукцион ведет аукционист;
б) аукцион начинается с оглашения аукционистом наименования, основных характеристик и начальной цены, "шага аукциона" и порядка проведения аукциона. "Шаг аукциона" не изменяется в течение всего аукциона;
в) участникам аукциона выдаются пронумерованные билеты, которые они поднимают после оглашения аукционистом начальной цены и каждой очередной цены в случае, если готовы заключить договор аренды в соответствии с этой ценой;
г) каждую последующую цену за право заключения договора аукционист назначает путем увеличения текущей цены на "шаг аукциона";
д) при отсутствии участников аукциона, готовых заключить договор аренды в соответствии с названной аукционистом цены, аукционист повторяет эту цену 3 раза.
Если после троекратного объявления очередного размера арендной платы ни один из участников аукциона не поднял билет, аукцион завершается.
е) по завершении аукциона аукционист объявляет о продаже права на заключение договора аренды земельного участка, называет последнюю цену и номер билета победителя аукциона.
Победителем аукциона признается лицо, предложившее наибольшую цену.
Договор аренды земельного участка заключается не позднее 10 дней со дня подписания протокола о результатах торгов.
Участникам торгов, не признанным победителями, задаток подлежит возврату в течение 10 дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.
Перечень представляемых претендентами документов:
1. Заявка установленной формы (Приложение № 1).
2. Платежный документ с отметкой банка об исполнении, подтверждающий внесение задатка.
3. Юридические лица: заверенные копии учредительных документов и документов, подтверждающих полномочия лица, подавшего заявку, выписка из единого государственного реестра юридических лиц.
4. Физические лица: документ, удостоверяющий личность. Для индивидуальных предпринимателей – выписка из единого государственного реестра индивидуальных предпринимателей.
5. В случае подачи заявки представителем заявителя предъявляется надлежащим образом оформленная доверенность.
6. Опись представленных документов (в 2-х экземплярах).
С аукционной документацией можно ознакомиться на сайтах: www.adm.churap.ru, www.sakha.gov.ru

---

МАХТАНАБЫТ

Таптыллаах аҕабытыгар, эһэбитигэр, хос эһэбитигэр, тыыл, үлэ ветерана Васильев Прокопий Алексеевиһи сүтэрбит ыарахан күннэрбитигэр күүс-көмө буолбут, моральнай-материальнай өйөбүлү оҥорбут ОДьКХ салалтатыгар, профкомугар, ветераннарыгар, Чурапчытааҕы колледж, кини балыһыа коллективыгар, ыраахчугас аймахтарбытыгар, доҕотторбутугар, икса ыаллларбытыгар, түмсүбүт олохтоохторугар (салайааччы Леонид Николаевич Адамова) барҕа махталбытын тиэрдэбит.

Ыарахан бодоруостарбытын барытын быһаарбыт кийиибитэр Григорий Кэнчэрээги Барашкова, тракторыанн кыымоктут Егор Петрович Флегонтова, Петр Гаврильевич Новгородова истиҥ махталбытын тиэрдэбит.

Үтүө-мааны дьоммут, дьоллоох, доруобай буолуҥ, уһун үйэлэнниҥ, бар дьонгто үтүө-үйэн сыһыаҥҥыт олох кутутар ыллыыҥ буоллун.

Кыргыттара, кийиитэ, күтүөтэ, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ.

Таптыллаах ийэлэрэ, эбэлэрэ, хос эбэлэрэ Үөһээ Бүлүү улууһун олохтооҕо, педагогическай үлэ ветерана **ВАСИЛЬЕВА Мария Федотовна**
ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан истиҥ, чугас кийиибитигэр, кылыһыгар Антонина Николаевна Гурьеваҕа, аҕабытыгар, убайбытыгар Эверстов Иван Михайловичка, сиэнигэр Григорийга, кийиитигэр Нарыйаҕа, хос сиэннигэр дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Эверстовтар, Павловтар, Митинэр, Пестеревтэр.

Алаҕар нэһилиэгин олохтооҕо **СИВЦЕВ Василий Ильич**
хомолтолоохтук олохтон туораабытынан кэргэнигэр Елена Васильевнаҕа, оҕолоругар, сиэннэригэр, күтүөттэригэр дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Эдьиийдэрэ, балта, Чурапчыттан Барашковтар, Бахсыттан Местниковтар, чугас аймахтара.

Редактор - директор: А.А. ЗАХАРОВ.
Редактор-директоры солбуйааччы, культура, бырааб, доруобуйа харыстабылын отдела – О.В. ТРОФИМОВА.
Эппиэттиир секретарь, суруй отдела – Е.Г. МАКАРИНСКАЯ.
Ычччат уонна үөрэх отдела, литературнай сотрудник – Н.Н. ПУХОВА.
Экономика, спорт, тыа хаһаайыстыбатын отдела – А.М. СЛЕПЦОВ.
Корректор – В.Н. ПЕТРОВА.
Верстальщик – Л.К. ПОПОВА.
Бэчээттээччилэр – Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ, С.А. ПАВЛОВ.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, Чурапчы улууһун "Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһук государственнай учреждение. Массабай информация средстволарын туһунан РФ Сокуоннарын тутуһууну хонтуруоллуур уорга регистрацията РФ бэчээккэ СР регинальнай управлениетыгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ – **ПИ №19-0423.**

Саҥа олох
Автор суругар этиллэр санаа редакция позициятыгар мэлдьи сөп түбэһэр буолбатах. Суруксаа ыйыылар чэрчилэр кырдьыктаахтарыгар эппиэтинэһи автор тус бэйэтэ сүгэр.

ААДЫРЫСПЫТ: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". **Телефоннарбыт:** редактор – 41-332, отделлар – 41-265, 41-358. **E-mail:** sonaoloh@mail.ru

Бэчээккэ сакааһ: № 140 (10389)
Тираж 1927.
Хаһыат сыаната: 10 солк.

Хаһыат бэчээккэ бэриллэр графига: 16 ч 00 м. **Бэчээккэ бэрилиннэ:** 16 ч 00 м. "Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһукка 21.10.2011 с. офсетка бэчээттэннэ.
Аадырыһа: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". **Индекса: 54907.** Хаһыат нэдиэлэҕэ үстэ: оптуорунньукка, чэппиэргэ уонна субуотаҕа тахсар.